

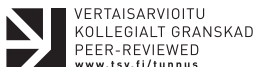
AJATUSTEN NÄYTTÄMÖ

JULKISEN KESKUSTELUN SYNTY VARHAISMODERNISSA EUROOPASSA

Toimittaneet Kaarlo Havu ja Johannes Huhtinen

Gaudeamus

Teoksen kirjoittamista ovat tukeneet:

*Almeida Family Fellowship, Euroopan komissio,
Inez och Julius Polin -institutet, John Carter Brown Library
(Almeida Family Fellowship), Suomen Akatemia, Suomen
Kulttuurirahasto ja Svenska litteratursällskapet i Finland.*

Copyright © 2022 Tekijät & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Jussi Jääskeläinen
Kannen kuva ks. sivu 274

KL: 91.7 • UDK: 930

ISBN 978-952-345-183-4

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2022

Sisällys

- Johdanto: Uuden ajan alun julkisuus..... 9
Kaarlo Havu & Johannes Huhtinen
1. Kieli, julkisuus ja hajaannus: Erasmus Rotterdamilaisen arvio
Martti Lutherista ja uskonpuhdistuksesta..... 27
Kaarlo Havu
2. Rooman ryöstö 1527 ja julkinen keskustelu 51
Tupu Ylä-Anttila
3. Jesuiitat ja klassinen retoriikka..... 73
Jaska Kainulainen
4. Harjoituksia julkiseen elämään Canterburyn katedraalikoulussa 99
Tommi Alho
5. Englannin vallankumouksen popularisoituva julkisuus:
John Miltonin ja Joseph Hallin kiista piispojen vallasta..... 117
Johannes Huhtinen
6. Englannin sisällissota ja sotilaan katekismukset:
Julkinen keskustelu sodankäynnin välineenä..... 147
Antti Taipale
7. Kansallinen ylpeys ja kansalliskirjallisuuksiin liittyvät kiistat
1700-luvun aikakauslehdissä: J. G. Zimmermannin tapaus..... 177
Laura Tarkka

8. Lääketieteen julkisuus ja ”väärä” tieto 1700-luvun atlanttisessa maailmassa.....	201
<i>Kalle Kananaja</i>	
9. Painovapaus, julkisuus ja poliittinen keskustelu 1700-luvun Ruotsissa.....	227
<i>Ere Nokkala</i>	
Lopuksi: Muuttuva julkisuus historiankirjoituksen ongelmana.....	250
<i>Kaarlo Havu & Johannes Huhtinen</i>	
Viitteet.....	257
Kuvalähteet.....	274
Lähteet ja kirjallisuus.....	276
Hakemistot.....	304
Kirjoittajat.....	318